

ARGUMENTY

Zpravodaj DSU

1 Kčs

II ročník - číslo 4(7)
JÁŘÍ... 1990

4/90

Protože informace o důvodech přejmenování byla odeslána samostatně, přetiskujeme znovu Informační zprávu č.1 DSU:

Praha, březen 1990

INFORMAČNÍ ZPRÁVA Č.1 Demokratického svazu umělců

Přátelé,

delší dobu jsem se Vám neozval. S někým jsem mluvil telefonicky, někdo mi napsal, ale bohužel rychle plynoucí čas pohltil téměř veškeré volno, které jsem měl. Ale i Vy musíte mít jistě stejné zkušenosti, neboť bylo, a stále je, nutné zapojit se aktivně do dění kolem nás, aby se to zase nezvrhlo nežádoucím směrem.

Se založením Studentské stavové unie (SSU) jsem byl nucen urychleně, ale prozatím, změnit název našeho svazu na DSU - Demokratický svaz umělců. Někteří z Vás (ale pouze ti, co mi poslali obálky se známkami) dostávají s touto informací první čtyři čísla našeho zpravodaje Argumenty. Bohužel se mi je podařilo rozmnožit až teprve nyní, ale snad již bude všechno v pořádku a Argumenty budou vycházet pravidelně jako měsíčník. Nutné výdaje (i káva) mě vedou k tomu, že jedno číslo bude stát 1 Kčs. V letošním roce budou jednotlivá čísla vycházet již ve formátu bývalých samizdatových Lidových novin, tedy A4. Bude-li to možné, prosím o případné příspěvky na formátu A3 nebo A4 na šířku, není to ovšem podmínkou. Ještě lepší by bylo, kdo má možnost xerokopii, napsat a zmenšit na formát A4.

Zároveň se chci omluvit za špatnou kvalitu prvních čísel způsobenou nestejnou úrovní tisku originálů. V čísle 3/89 navíc došlo k přehození 2. a 3. strany. Úroveň bohužel poklesla u čísla 1/90, kde jsem s ním spěchal, ale protože nešlo "xero", bylo to stejně zbytečné, avšak obsah jsem již neměnil. Číslo 2/90, by mělo vyjít v rozšířeném vydání koncem března.

K otázce našeho sjezdu. Události v Československu běžely tak rychle, že na jeho pořádání už nezbyl čas. Obracím se na tedy na Vás znovu a navrhuji květen až červen k našemu setkání. Prosím Vás o případné jiné návrhy i o možnosti místa konání. Telefon domů PRAHA 879817 nebo do práce PRAHA 2360083.

To je pro dnešek asi všechno. Ahoj

Zdeněk M.

(DOPISY)

V Moravské Třebové 7.8.1990

Vážený pane předsedo
a ostatní členové DSU!

Až po několikaměsíčním snažení jsem konečně „vyštourala“ Vaši adresu (bez vědomí místopředsedy) a mohu svojí maličkostí oživit a pozvednout z průměrnosti Váš skomírající svaz...

Jako blízká přítelkyně Všeho čestného člena Saturnina jsem se rozhodla vstoupit do Vašeho „Demokratického svazu umělců.“ O možném nepřijetí neuvažuji! (viz Sebecharakteristika)

SEBECHARAKTERISTIKA

1. Jsem sestrou (mladší) bývalého předsedy SSU (nyní místopředsedy DSU), tudíž minimálně stejně inteligentní, což je jižý co říci, neboť při našich rodinných sedáncích vyšlo najevo, že jen proto byl bratr ve svazu předsedou, neb jeho inteligence značně převyšovala ostatní členy.
2. Mohu se pochlubit i stejně vysokou úrovní svého vzhledu.
Posudte sami: Č.nohy -5
oči - modré
vlasy - světle hnědé...
3. Jsem zastánkyně, milovnice a velká propagátorka všech myšlenek a projevů F. Vaňka ...
4. Myslím, že i jako zaměstnankyně (vedlejší pracovní poměr) Mahenova divadla v Brně (bližší informaci může podat místopředseda DSU), mohu přispět k rozvoji, věhlasu a rozkvětu, plně doufám, že už: našeho svazu (DSU)

S pozdravem

lášce se na naši spolupráci,
váše svobodná umělkyně

Jana Čmá

P.S.: Jako členka DSU si dovoluji na naše konto do
společné pokladny svazu přispět částkou 20,- Kč
a zaslat vám malého, leč velice užitečného daru
- zn. putovního (viz. balíček)

Pomůžeme k přijetí

... o možném nepřijetí neřko vůbec
uvážovat

~~TIKAT~~

Vyřadit k neuvědomlosti
kopírovat 1
odchod + práce

domluvit sraz

STB

Reaguji na vaši výzvu v článku „Oběti 21. srpna 1968“.

Osobně jsem se zúčastnil události 21. Příšel jsem k rozhlasu přibližně v 9.00 8. 1968, a to v blízkosti Čs. rozhlasu. hodin. Na křižovatce Italské a Vinohradské ulice již byla barikáda z autobusů a cisterny. Přijely tanky. Viděl jsem, jak okupanti, zděšení na tancích, střelí do vzduchu a do domů, lidé prcheli do průchodů domů a zase se vraceli. Tomu, že jsem živ a zdrav, vděčím za to, že jsem při sledování situace na křižovatce v boji o rozhlas, stál na chodníku — nebyl jsem na vozovce. Přesný čas už nevím.

SRPEN 1968 - OBĚTI (4)

Mezi 10.00 a 11.00 hodinou — všichni jsme byli upřeni na barikádu, která při soustavném najíždění tanků začala hořet — se stalo toto.

Vzadu na kopci v Italské ulici (směr od nám Míru) někdo odbrzdil nákladní automobil (snad k zajištění barikády). a ten bez řidiče rozséval smrt. Viděl

jsem zmítající se osoby pod koly tohoto nákladáku. Při nárazu do barikády mu zůstalo pod koly několik osob. K mému zděšení jsem viděl a poznal pod zadními koly svého spolužáka z učení Mária Musicha. Nosil snad po celou dobu, co jsem ho znal, kožený oblek, i tentokrát ho měl na sobě. Vyprostili jsme ho teprve po vycování tohoto vozidla, v jeho očích jsem viděl, že je konec. Odnegli jsme ho do nejbližšího průchodu domu, sanitky přijely za půl až třičtvrté hodiny. Celá oblast již byla obklíčena okupačními vojsky.

Dne 21. 8. 1968 jsem měl vykonat závěrečnou učňovskou zkoušku v Tesle Strašnice. Termín byl odložen na 30. 8. 1968. Tento den bylo v učilišti vystaveno úmrtní oznámení mého spolužáka.

Osobně bych si přál, aby byly objasněny okolnosti této tragédie. Myslím, že příčiny počinání nezodpovědné osoby, která tragédií způsobila, nelze spojovat s emocemi, které tento tragický den vládly. O osudech ostatních postižených nic nevím.

V každém případě je za tuto tragédii odpovědná invaze vojsk Varšavské smlouvy. Připojuji se k vašemu návrhu na zbudování pamětních desek v místech tragédií.

PETR KUKLÍK

Praha 4

Foto JIM Všecka

TIRÁŽ

OSAMĚLOST POLITICKÉHO VĚZNĚ Pavla WONKY

Při soudním jednání se chová trochu jako Perry Mason, žádá například, aby mu bylo dokázáno, že nalezené věci skutečně patřily Miletě; soud však na jemné právní finesy jeho dokazování nepřistoupí, má k dispozici masivní svědectví Jiřího Noska a nejednoznačné svědectví dalších svědků a nenamáhá se žádat další důkazy. Dokonce ani ne o tom, zda se skutečně uvedené věci v Miletě ztratily a zda ty, které by se eventuálně ztratily, jsou totožné s těmi, které zabavili v jeho garáži. Wonka žádá například předložení důkazů o koupi zářivek v Technomatu, ale soud se spokojí se svědectvím lidí na podkladě jejich domnění o podobnosti věcí. Wonka do soudního jednání kladl jistě naděje, docílil, že případ se projednával v Náchodě a ne v Trutnově, kam příslušel, trutnovský soud byl vyloučen pro podjatost; jednání proběhlo v lednu 1984 a Wonka byl podmíněčně odsouzen ke 14 měsícům

vězení a k náhradě škody. Z tónu odvolání je čitelné, že to pro něj byl šok. Odvolal se i prokurátor, který žádal trest nepodmíněný.

Wonka píše krajskému soudu a krajskému soudci několik dopisů, popisuje jednostrannost řízení, kdy se důkazy shromažďovaly jen proti němu a na obhajobu nebyl brán zřetel; zejména pak ve stížnosti na soudkyni a na trutnovského prokurátora je v tónu osobní a ostře útočný. Ve vyjádření k prokurátorovu odvolání napíše, že „základním předpokladem (spravedlnosti soudu) je, aby osoba oblékající talár nebyla gangsterem“. Jeho sebevědomí znalce procesního řízení dost kontrastuje s porušením přísahy profesní povinnosti. Pavel Wonka chce jedním dechem vyjádřit dvě věci; že je perzekuován pro společenskou aktivitu a pro kritiku v závodě, a že je to provedeno porušením zákona — a to taky zčásti

ulehčí krajskému soudu ochotně vyjít vstříc odvolání prokurátorovu. Všichni profesionální právníci, i ti, kteří nemuseli být proti Wonkovi zaujati, mohli jeho útoky pocítit jako svou újmu. Krajský soud uznal vinu v plném rozsahu náhodské soudkyně a Wonkovi v odůvodnění hlavně vytkl, že se neuctivě vyjádřil o náhodské soudkyni a že nepřiznal vinu ani tam, kde nevinu nemohl dokázat, což se týkalo motorů

a zářivek, k nimž se odmítl vyjádřit. A obrátila se proti němu i jeho znalost práva a procesního řízení, oba rozsudky to zmiňují jako výtku. Wonka je tu vylíčen jako člověk, který si o sobě zpuštěně myslí, že věci rozumí líp než profesionální soudci a právníci. Je to rozpor vlastně neřešitelný, profesionalizace už svým zaměstnáním přijímá pro své jednání a rozhodování určité mantinely, z nichž se Wonkovo uvažování zcela vymyká.

Ted Pavel Wonka vytáhne eso, které si schoval v rukávu: jeho bratr Jiří prohlásí, že věci, ke kterým se Pavel u soudu nevyjádřil, patří jemu. „Bratři jsem totiž dříve nabízel, že potvrdím své vlastnictví zářivek, ale on to odmítl. Vysvětlil mi, že justice jej chce za každou cenu odsoudit, a říkal, abych se klidně

díval na to, jak ho odsoudí za mé věci... Ze když budou soudní orgány dodržovat zákon, za zářivky jej odsoudit nemohou, a když budou zákon porušovat, že bude mít aspoň důvod pro obnovu řízení.“ Soudní mašina se znovu rozběhne, Pavel Wonka vypracuje rozsáhlé podání; ani okresní, ani krajský soud návrhu na zrušení rozsudku a obnovu řízení nevyhoví. Pavel Wonka a potom i jeho matka podají stížnost pro porušení zákona, generální prokuratura obě stížnosti zamítne. Pavel Wonka si celý trest čtrnácti měsíců odsedí na Borech.

Pražský proces

Plzeňský soud zamítl žádost o propuštění po polovině trestu, z Borů Pavla propustili 10. března 1985. Vězení mu poskytlo mnoho námětů

k přemýšlení, je to pro citlivého člověka existenciální zkušenost. Mravní silou se dokázal povznést nad pocit pouhé osobní křivdy a svůj případ začíná vidět jako součást křivdy širší, následek pokřivených společenských poměrů. I to, že zblízka poznal i případy jiné, učinilo z kritika jedné náhodské soudkyně a jednoho trutnovského prokurátora kritického pozorovatele čehosi obecnějšího. Ovšem k formulaci toho, k čemu vlastně má výhrady a jak širokého dosahu skutečnosti se týkají, se musí teprve dopracovat.

Jistě značnou aféru musel ve Vrchlabí vyvolat dopis, kterým Pavel Wonka v listopadu 1985 požádal radu Městského národního výboru, aby ze své úřadovny odstranila některým funkcionářům „milou starostlivosť“ — portrét J. V. Stalina. „U nás v Čechách musí člověk dávat velký pozor, aby se nedostal do vězení pro několik slov,“ napíše v dopise a svůj výklad Stalinových vin obrátí protistalinskou básní Bertolta Brechta. V té době taky poslal několik podání obvodnímu soudu pro Prahu I, v nichž žádá zahájit řízení proti Kanceláři prezidenta republiky, České národní radě, vládě CSR i ČSSR, které obvinil, že nebrání de-

formacím socialistické zákonnosti justici. „Kontrola tedy žádá... podle toho také náš justiční aparát vypadá.“

Nechci hodnotit praktickou účinnost takového kroku, ovšemže žádný okresní soud neodsoudí vládu nebo parlament k tomu, že se mají starat o zákonnost v činnosti soudů, realita nadto ví, jak jsou mocenské síly rozložené, jak jsou si vzájemně podřízené i jak se navzájem podpírají; a nechci taky říci, že Pavla Wonku konkrétní účín nezajímá. Z dokumentů se zdá, že chtěl právnícky dramatickým způsobem otevřít vážný problém existence nezákonnosti, nepostižitelných žádnou instancí režimu. Zabušil na vrata, která nacházel vždy jen zavřená. Může se taky zdát až megalomanské, že obtěžoval nejvyšší orgány mocí jakýmsi svým zanedbatelným případem, svými už odsezenými čtrnácti měsíci; Pavel Wonka ale ještě několikrát nabídně sebe, své případy jako důvod hodný zásahu spravedlnosti a soudního rozboru, je to jeho způsob

II. obžalovaný Jiří Wonka:

trestný čin pobuřování podle § 100 odst. 1 písm. a) tr. zák.

a odsuzují se

I. obžalovaný Pavel Wonka:

podle § 100 odst. 1 tr. zák. se použije § 35 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 21 měsíců.

Podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. se pro výkon trestu zeřadu-

je obžalovaný do celní dle od jeho přímého doručení k Městu, sílu soudu ČR prostřednictvím soudy přepraveno, se správností, Vyřezáno dne 28. března 1987

